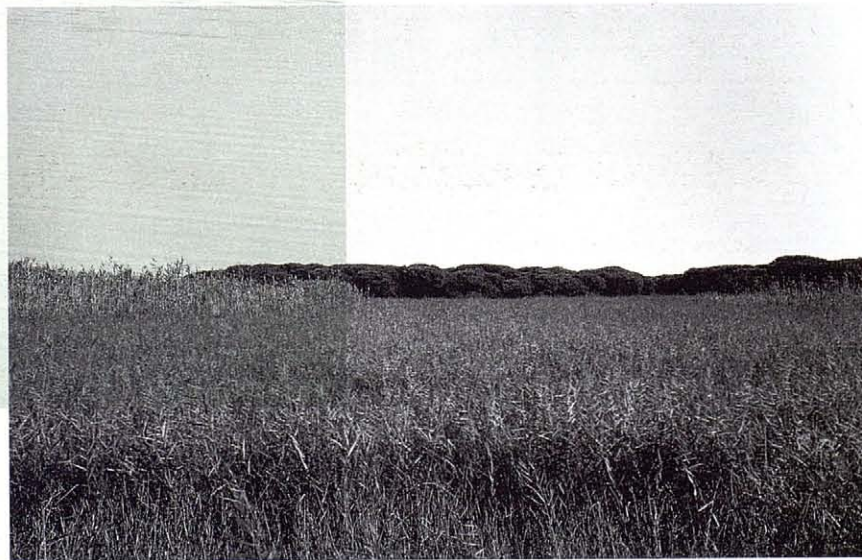
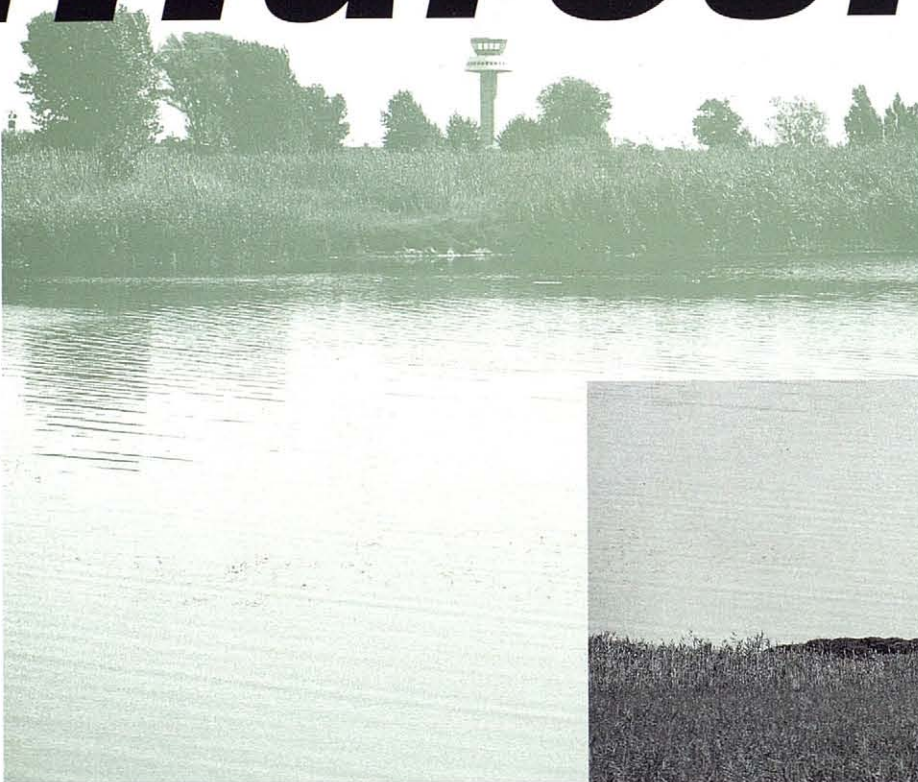

Wetlands ***maresmes***

Whoever succumbs to curiosity and decides one day to cross this endless succession of barriers which, between kms. 2 and 15, separate the Castelldefels highway from the sea (the great no man's land of the airport, the aggressive reality of San Cosme, the countless private entrances to reserves, the very "onward impulse" of the highway), will suddenly find himself in a fascinating secret territory in direct contact with the course of the river.

The true landscape of the delta, where space all of a sudden changes in scale. Great expanses divided into infinite agricultural plots living among salt marshes and lagoons. Land reclaimed from the sea which still preserves its natural character. Or rather, semi-natural. For indeed, anything here is equivocal. This nature of ploughed fields, of pine and eucalyptus groves, of ponds and reedbeds, is founded on a slow process of reappropriation, of redefinition of the original elements, through the imposition of cultivated fields; through the layout of an immense irrigation network; through the draining of most of the original marshes and the superimposition of isolated buildings. A whole work of modelling making the area a natural territory in appearance, although artificial in essence. An exercise in spontaneous and functional landscaping which will eventually describe the outlines of a strange geography, so close and distant from the adjacent urban reality.

Vast horizons (green, blue and white strips) furrowed lines of flow (railway lines, highways, irrigation channels, ploughed fields) which scratch a hardly sloping territory interrupted only by sporadic and isolated vertical accidents rising above an ambiguous nature, between virgin and perverted: observatories, control towers, windmills, water tanks and electricity pylons vertically mark a landscape without limits.

These presences which emerge like the necks of mysterious animals and which help the observer to place invisible elements of colonisation, architectural pieces which, as in the case of Coderch-Terradas-Valls' golf club or Bonet's La Ricarda, stretch their limbs to the utmost, extending their roofs in cantilever or doming them like enormous shells reaching the ground, crouching forms, lowering altitudes, crawling in a confused universe of labyrinthine domains scattered into a dense mesh of paths. For this is the premature materialisation of the "diffuse city" of new times: maximum individualisation of privacy; rejection of any pretense at continuity; dispersion of pieces on an atomised territory, like a metaphorical printed circuit¹ in which each line would be an autonomous path and each node a final destination.

Qui cedint a la curiositat s'hagi decidit algun dia a creuar aquesta successió inacabable de barreres que –entre el Km. 2 i el Km. 15– separen l'autovia de Castelldefels del mar (el gran no-man's-land de l'aeroport, l'agressiva realitat de Sant Cosme, els innumerables accessos vedats a zones preservades, el propi "impuls cap endavant" de l'autovia) s'haurà trobat de sobte amb un fascinant "territori secret". Un territori salvaguardat, quasi a resguard, en contacte directe amb el cabal del riu.

El vertader paisatge del delta; on de sobte l'espai canvia d'escala. Grans extensions dividides en infinites parcel·les agrícoles convivint entre maresmes i llacunes. Terrenys guanyats al mar que incomprendiblement segueixen preservant el seu caràcter natural. O millor dit, semi-natural; perquè, en efecte, aquí tot és equívoc. Aquesta naturalesa de camps llaurats, de pinedes i eucaliptus, d'estanys i canyissars, es basa, de fet, en un procés lent de reapropiació, de redefinició de les dades originals mitjançant la imposició de plantacions i conreus; mitjançant el traçat d'una immensa xarxa de rec; mitjançant el dessecament de bona part de les maresmes primitives i de la superposició, sobre un subsòl fràgil, de fers fèrtils i edificacions aïllades. Tot un treball de modelat que fa d'aquest un territori natural en aparença i artificial en essència. Un exercici de paisatgisme espontani i prioritàriament funcional, que acabaria configurant els perfils d'una estranya geografia, tan lluny i tan a prop de la gran realitat urbana adjacent.

Vasts horitzons (estretes bandes verdes, blaves i blanques) solcats per línies de flux (rails de tren, vies rodades, canals de rec, solcs d'arada) que esgarrapen un territori de pendent menyspreable estroncat només per aïllats accidents verticals que s'eleven per damunt d'una naturalesa ambigua, entre verge i pervertida: observatoris, torres de control, dipòsits d'aigua, pals d'energia, puntuen en alçada un paisatge sense límits.

Presències que treuen el cap com colls d'animals misteriosos i que ajuden a situar elements de colonització invisibles, peces d'arquitectura que, com en el cas del Club de golf de Coderch-Terradas-Valls o en el de La Ricarda de Bonet, estirarien els seus membres al màxim, prolongant les cobertes en voladís o formant voltes com enormes closques contra el terra, ajupint les formes, rebaixant les alçades, reptant per entre els terrenys disgregats d'un confús univers de dominis laberíntics, disseminats entre una intrincada "xarxa capil·lar" de camins. Perquè aquesta és, aquí al costat mateix, la materialització anticipada de la "ciutat difosa" dels nous temps. Individualitzada fins al màxim de la privacitat. Renunciant a qualsevol pretensió de continuïtat, dispersant les seves peces en un territori atomitzat: com un metafòric circuit imprès¹ on cadascuna de les línies representaria un camí autònom i cada nus un destí final.

Manuel Gausa

1. See Stephen Kieran and James Timberlake. "Die neue amerikanische Landschaft", in ARCH+ 112, June 1992.

1. Vegeu Stephen Kieran & James Timberlake, "Die neue amerikanische Landschaft" a ARCH+ 112, juny de 1992.

villa
La Ricarda
Antonio Bonet Castellana

© Ramon Prat

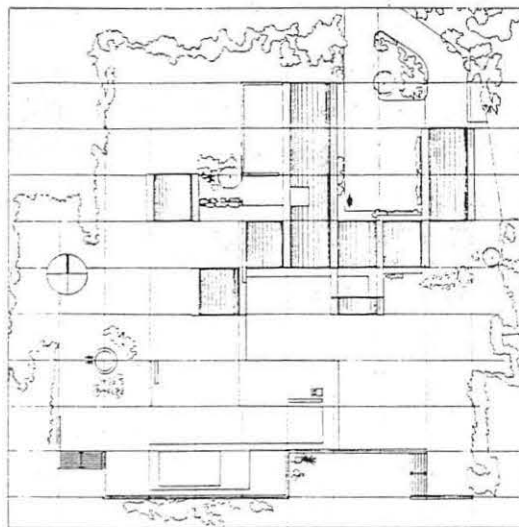
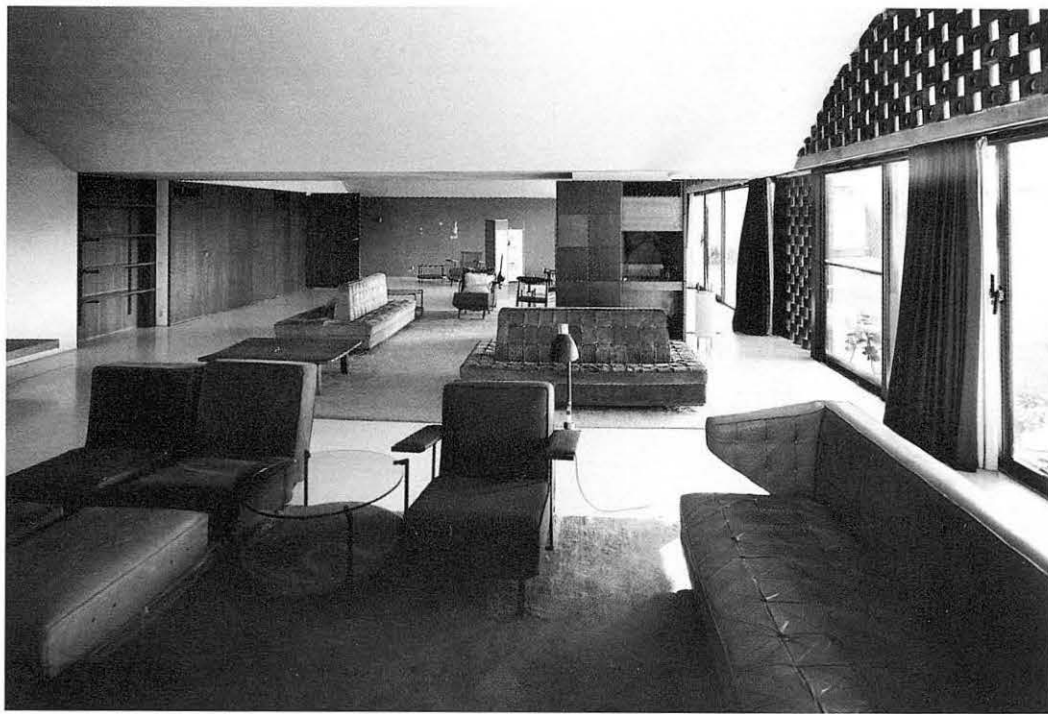

L'edifici, contruït sobre una plataforma que permet veure el mar, cerca la interrelació entre el nou habitatge i el territori que l'envolta.

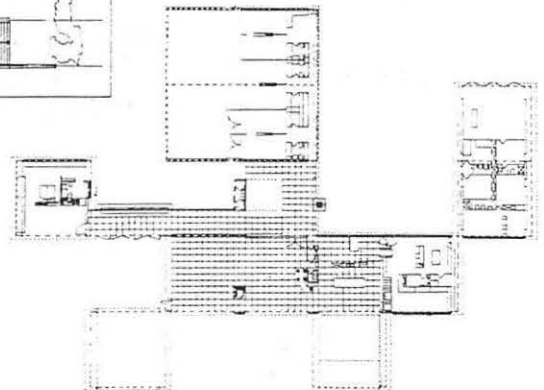
El projecte parteix d'un element únic, amb coberta en volta de formigó i suportat per quatre pilars, que modula el conjunt i permet un joc de combinacions destinat a crear, successivament, espais interiors, espais exteriors (terrasses i porxos) i espais intermedis (patis entre mòduls).

En el paisatge, la tonalitat blanca del formigó contrasta amb el color fosc del gres utilitzat en la pavimentació i en el revestiment dels diversos elements exteriors.

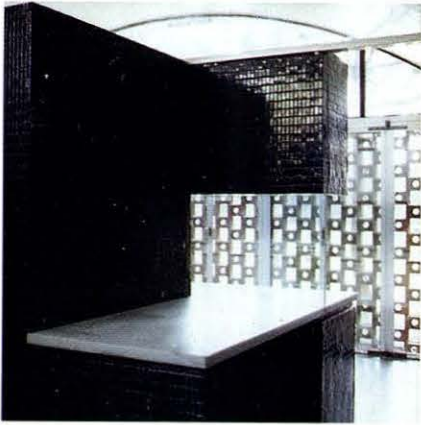
The building, constructed on a platform from which the sea is visible, seeks an interrelation between the new home and the surrounding territory. The project is based on a single structural element, with a vaulted concrete roof supported by four pillars, which models the whole and allows an interplay of combinations which create a succession of interior and exterior spaces (terraces and porches) and intermediate spaces (patios between the modules). Against the landscape, the whitish tone of the concrete contrasts with the dark colour of the sandstone used for the paving and the facing of the different exterior elements.

Planta baixa i de cobertes (amb l'esquema modular adoptat)
Ground floor and roof plan (showing modulation)

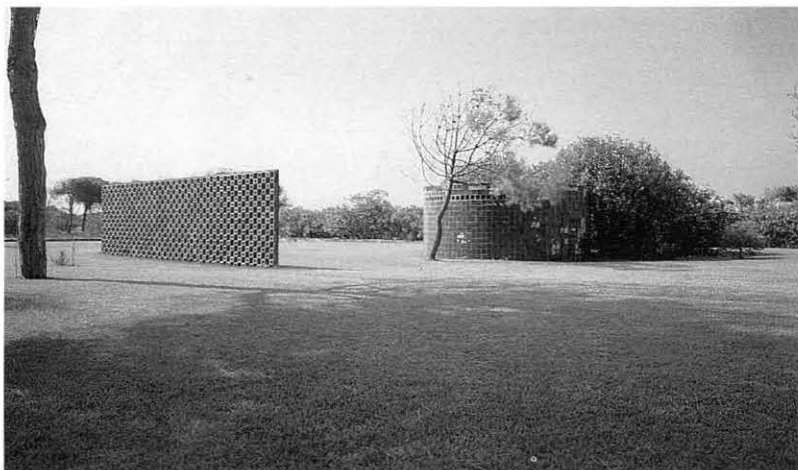

© Ramon Prat

Emplaçament. Site
 El Prat de Llobregat, Barcelona
 Arquitecte. Architect
 Antoni Bonet i Castellana
 Execució. Construction
 1953
 Fotografies. Photographs
 Jordi Bernadó
 Ramon Prat
 Bibliografia. Bibliography
Cuadernos de Arquitectura núm.64, 1966
Quaderns núm.188-189, 1991

Diversos elements se situen estratègicament sobre el paisatge circumdant:
mur-paravent, cos cilíndric dels vestuaris, bancs de marbre i tanques a base de tubs d'uralita.
Una gran torre-dipòsit-aigua, la primera construcció que es va realitzar, emergeix entre els pins i domina l'horitzó
Several elements are strategically placed on the surrounding landscape:
screen-wall, cylindrical changing rooms, marble benches and fences made of fibre-cement.
A big tower-studio-water tank –the first building on the site– emerges among the pine trees and dominates the horizon

© Marta Cervelló

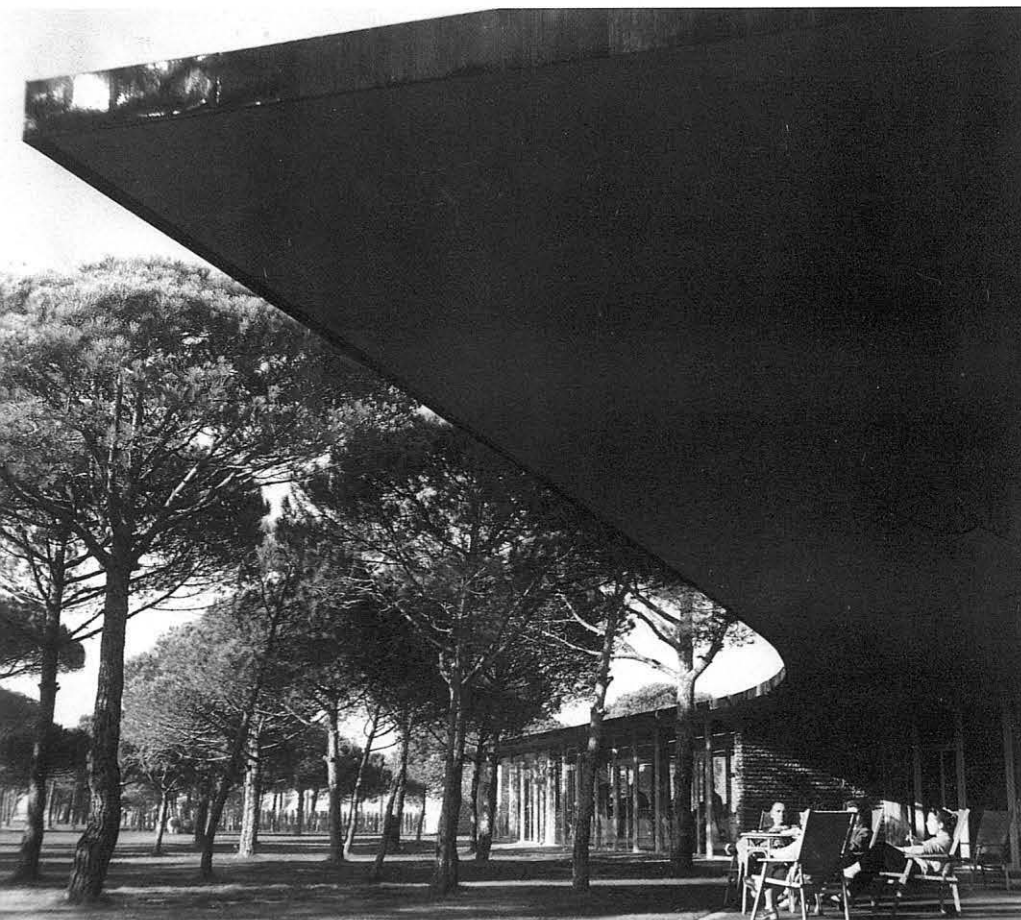

© Ramon Prat

Club de Golf **El Prat**

Golf Club

José Antonio Coderch
Robert Terradas
Manuel Valls

Emplaçament. Site

El Prat de Llobregat, Barcelona

Arquitectes. Architects

José Antonio Coderch

Robert Terradas

Manuel Valls

Execució. Construction

1954

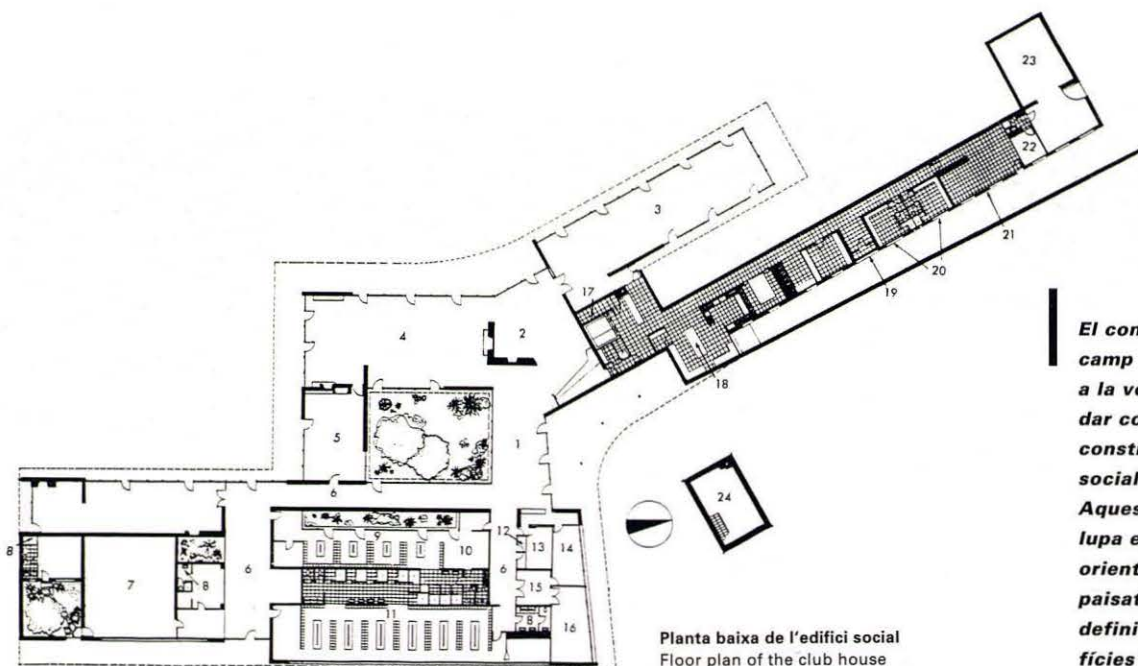
Bibliografia. Bibliography

Cuadernos de Arquitectura núm.31, 1958

Quaderns núm.188-189, 1991

© Arxiu Terradas

El condicionament per a camp de joc d'una pineda a la vora del mar va quedar completat amb la construcció d'una seu social per al club.

Aquesta seu es desenvolupa en planta baixa, i orienta els espais cap al paisatge mitjançant la definició de grans superfícies transparents alternades amb murs de maó vist.

La coberta plana, de formigó pretensat i sostinguda per peus drets, es prolonga en uns voladissos sota els quals s'allotgen les terrasses.

A l'interior, quatre patis asseguren la il·luminació i la ventilació de totes les dependències.

The conversion of a pine wood beside the sea into a golf course was completed with the construction of the clubhouse, a single-floor building looking towards the landscape through large transparent surfaces alternating with stretches of bare brick. The flat roof, of prestressed concrete and resting on uprights, is prolonged in the form of cantilevers sheltering the terraces. Inside, four patios guarantee the lighting and ventilation of all the rooms.

